

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	Херсонський державний університет
Освітня програма	28703 Середня освіта (мова і література німецька)
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Спеціальність	014 Середня освіта

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Херсонський державний університет
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	28703
Назва ОП	Середня освіта (мова і література німецька)
Галузь знань	01 Освіта/Педагогіка
Спеціальність	014 Середня освіта
Спеціалізація (за наявності)	014.02 Мова і література
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Плотніков Євген Олександрович, Овсієнко Леся Олександрівна, Яцишин Діана Володимирівна, Сайковська Олена Юрійвна (керівник)
Залучений представник роботодавців	-
Дати візиту до ЗВО	16.04.2020 р. – 16.04.2020 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП [http://www.kspu.edu/FileDownload.ashx/%D0%92%D1%96%D0%B4%D0%BE%D0%BC%D0%BE%D1%81%D1%82%D1%96%20%D0%BF%D1%80%D0%BE%20%D1%81%D0%B0%D0%BC%D0%BE%D0%BE%D1%86%D1%96%D0%BD%D1%8E%D0%B2%D0%B0%D0%BD%D0%BD%D1%8F%20%D0%BE%D1%81%D0%B2%D1%96%D1%82%D0%BD%D1%8C%D0%BE%D1%97%20%D0%BF%D1%80%D0%BE%D0%B3%D1%80%D0%B0%D0%BC%D0%B8%20%D0%BA%D0%B0%D1%84%D0%B5%D0%B4%D1%80%D0%B8%20%D0%BD%D1%96%D0%BC%D0%B5%D1%86%D1%8C%D0%BA%D0%BE%D1%97%20%D1%82%D0%B0%20%D1%80%D0%BE%D0%BC%D0%B0%D0%BD%D1%81%D1%8C%D0%BA%D0%BE%D1%97%20%D1%84%D1%96%D0%BB%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B3%D1%96%D1%97%20\(%D0%BD%D1%96%D0%BC%D0%B5%D1%86%D1%8C%D0%BA%D0%B0\).pdf?id=310cdo83-a030-4667-aa1d-86442f4d495e](http://www.kspu.edu/FileDownload.ashx/%D0%92%D1%96%D0%B4%D0%BE%D0%BC%D0%BE%D1%81%D1%82%D1%96%20%D0%BF%D1%80%D0%BE%20%D1%81%D0%B0%D0%BC%D0%BE%D0%BE%D1%86%D1%96%D0%BD%D1%8E%D0%B2%D0%B0%D0%BD%D0%BD%D1%8F%20%D0%BE%D1%81%D0%B2%D1%96%D1%82%D0%BD%D1%8C%D0%BE%D1%97%20%D0%BF%D1%80%D0%BE%D0%B3%D1%80%D0%B0%D0%BC%D0%B8%20%D0%BA%D0%B0%D1%84%D0%B5%D0%B4%D1%80%D0%B8%20%D0%BD%D1%96%D0%BC%D0%B5%D1%86%D1%8C%D0%BA%D0%BE%D1%97%20%D1%82%D0%B0%20%D1%80%D0%BE%D0%BC%D0%B0%D0%BD%D1%81%D1%8C%D0%BA%D0%BE%D1%97%20%D1%84%D1%96%D0%BB%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B3%D1%96%D1%97%20(%D0%BD%D1%96%D0%BC%D0%B5%D1%86%D1%8C%D0%BA%D0%B0).pdf?id=310cdo83-a030-4667-aa1d-86442f4d495e)

Програма візиту експертної групи <http://www.kspu.edu/FileDownload.ashx/%D0%9F%D1%80%D0%BE%D0%B3%D1%80%D0%B0%D0%BC%D0%B0%20%D0%B2%D1%96%D0%B7%D0%B8%D1%82%D1%83%20%D0%B4%D0%BE%20%D0%A5%D0%94%D0%A3.docx?id=ofd68f7a-e86c-4c9b-abdb-ac6458b45215>

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям

Освітня програма загалом відповідає критеріям акредитації, а виявлені слабкі сторони і недоліки не применшують її значення. Аналіз звіту про самооцінювання, додаткових матеріалів і проведення зустрічей зі стейкхолдерами дали підстави вважати, що освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти. Зміст освітньої програми має чітку структуру, її обсяг відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження. Освітня програма дає можливість здобувачам сформувати усі необхідні професійні компетентності та сформувати soft skills, продуктивно поєднувати навчання та дослідження, визнавати результати навчання, отримані в інших закладах освіти та у неформальній освіті. Академічна і професійна кваліфікація викладачів висока та регулюється процедурами конкурсного відбору. Освітнє середовище є безпечним для життя і здоров'я здобувачів вищої освіти, а заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ до інфраструктури та інформаційних ресурсів. В академічній спільноті закладу сформована культура якості освіти. Освітня програма постійно оновлюється і має необхідні ресурси для розвитку.

Підсумок сильних сторін програми та позитивних практик

1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають стратегії ЗВО. Позиції та потреби стейкхолдерів формулюють цілі та програмні результати навчання ОП, які визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, регіонального та галузевого контексту. 2. Обсяг ОП й окремих освітніх компонентів відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти, її структура чітка й відображає взаємозв'язок освітніх компонентів; зміст ОП відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності; виробнича практика дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності. 3. Індивідуальна освітня траєкторія формується завдяки індивідуальному вибору дисципліни здобувачем. Інформація є доступною, прозорою, механізм налагодженим і відпрацьованим. 4. ОП спрямована на набуття soft skills, як-от: комунікація, лідерство, командна робота, розв'язання конфліктів, здатність брати відповідальність і працювати у критичних умовах тощо. 5. Правила прийому на навчання за ОП чіткі, зрозумілі та не містять дискримінаційних положень, враховують особливості ОП. Ступінь інформування здобувачів вищої освіти щодо правил прийому на ОП є високим. 6. Здобувачі вчасно інформуються про цілі, зміст, результати навчання, а також критерії оцінювання; впроваджений постійний моніторинг задоволеності здобувачів формами і методами викладання, здобувачі добре обізнані з робочими програмами, які є у вільному доступі на сайті. 7. На ОП реалізується програма академічної мобільності та подвійних дипломів. 8. У ЗВО створена і підтримується дієва система підвищення кваліфікації на основі численних угод з іншими ЗВО, у т.ч. закордонними; університет повністю підтримує та стимулює розвиток викладацької майстерності НПП. 9. ЗВО має розвинену навчальну матеріально-технічну базу, яка дозволяє проводити повний цикл підготовки висококваліфікованих спеціалістів; створена й ефективно використовується електронна база спеціальної навчальної літератури; ЗВО забезпечує безоплатний загальний та локальний доступ до Інтернет-ресурсів за дротовою і бездротовою технологіями; ФІФ має 2 спеціалізованих комп'ютерних класи, оснащені сучасними технічними засобами. 10. Запроваджено дієву практику психологічного супроводу учасників освітнього процесу. 11. Наявність в нормативних документах процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП і їх послідовне дотримання. 12. З метою модернізації і діджиталізації процедури моніторингу внутрішньої системи якості освітнього процесу, ЗВО створило платформу KSU Feedback, яка забезпечує прозорість механізму й анонімність усім учасникам. 13. У ЗВО культивується висока культура академічної доброчесності серед академічної спільноти факультету і даної ОП, позитивні відгуки всіх стейкхолдерів. 14. Оприлюднена інформація про освітню програму є коректною і достовірною для всіх стейкхолдерів освітнього процесу.

Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення

1. Обов'язкові освітні компоненти не забезпечують підготовку вчителя другої іноземної мови. Рекомендуємо під час перегляду ОП корелят ВК7 "Практичний курс другої іноземної мови" пропонувати як обов'язковий освітній компонент. 2. Робочі програми окремих дисциплін розроблені для різних галузей – 035 та 014. Рекомендуємо переглянути робочі програми дисциплін з метою врахування специфіки кожної конкретної ОП, а також оновити джерельну базу та змістове наповнення окремих дисциплін із урахуванням кращих вітчизняних та зарубіжних

практик. 3. ВК 7 передбачає кореляти “Практичний курс другої іноземної мови” й “Аналітичне читання та письмо” (43 кредити), що значно обмежує фактичний вибір здобувачів вищої освіти (який фактично здійснюється на користь другої мови). Обмеження вибору є і у ВК 6, ВК 9, ВК 11, ВК 12, ВК 13, ВК 14 через близькість запропонованих компонентів. Рекомендуємо розширити варіативність вибіркових компонентів. 4. Рекомендуємо продовжити та поглибити практики інформування студентів про переваги та можливості навчання поза межами ЗВО як у програмах академічної мобільності, так і у заходах неформальної освіти, через слабку участь здобувачів у заходах неформальної освіти. 5. Рекомендуємо поглибити науково-дослідний компонент навчання, забезпечуючи при цьому виконання досліджень з орієнтацією на професійну кваліфікацію, яка присвоюється за ОП. 6. Напрямки залучення роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу обмежуються організацією і керівництвом викладацькою та літературною практикою здобувачів. Рекомендуємо розробити план та розширити напрямки залучення до аудиторних занять (у т.ч. й до атестації випускників) представників роботодавців – педагогічних працівників шкіл та гімназій, державних та приватних установ і підприємств, які є замовниками фахівців за цією ОП. 7. Не усі студенти ознайомлені з процедурою вирішення конфліктних ситуацій. Рекомендуємо розширити та удосконалити практику ознайомлення ЗВО з процедурами вирішення конфліктних ситуацій. 8. Невеликий відсоток здобувачів освіти бере участь в опитуваннях різного типу. Рекомендуємо активніше залучати студентів до участі в опитуваннях.

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми:

1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти.

За освітньої програмою здійснюється навчання з 2016 року (ОП і НП 2016 року додаються). Цілі, задекларовані у ній, валідні для ОП 2018 року, яка представлена для акредитаційної експертизи. Вони повністю узгоджуються зі Статутом Херсонського державного університету (<http://www.kspu.edu/About/StatuteKSU.aspx>) і Стратегічним планом розвитку Херсонського державного університету на 2018–2023 рр. (<http://www.kspu.edu/Information/strategy.aspx>).

2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін.

Під час спілкування зі стейкхолдерами було з'ясовано, що заклад вищої освіти залучає їх до розроблення цілей та визначення програмних результатів навчання. Так, наразі відбувається перегляд ОП на 2020–2021 навчальний рік (<http://www.kspu.edu/About/Faculty/IForeignPhilology/ChairGermRomLan.aspx>) і здобувачі вищої освіти, роботодавці й академічна спільнота вже висловлюють свої рекомендації. Пропозиції здобувачів формуються як під час їхньої участі у засіданнях кафедри (протокол №1 від 29.08.19, № 5 від 28. 01. 20), так і на підсумкових конференціях за результатами виробничої (педагогічної) практики, в результаті аналізу анкетування після кожної освітньої компоненти. Під час зустрічі з роботодавцями було з'ясовано, що їх також активно залучають до обговорення ОП, зокрема вони висловили свої пропозиції щодо забезпечення комплексної теоретичної та практичної підготовки студентів, яка передбачає оволодіння водночас іноземною мовою, а також педагогікою та методикою її викладання, адже випускники повинні вміти розв'язувати складні спеціалізовані задачі й практичні проблеми в галузі середньої освіти, що передбачає застосування теорій та методів освітніх наук і характеризується комплексністю й невизначеністю педагогічних умов організації освітнього процесу в закладах середньої освіти. В результаті обговорення освітньої програми з роботодавцями сформульовані ПРН 3, 6, 7. Академічна спільнота зацікавлена у здійсненні наукових досліджень в галузі педагогіки та мовознавства, і цей інтерес задовольняється шляхом написання студентами курсових та кваліфікаційних робіт, а також можливістю підготовки сумісних публікацій наукових статей та участю у конференціях студентів та молодих учених. Враховуючи специфіку галузі – навчання німецькій мові, серед інших стейкхолдерів можна назвати усе українське суспільство, зацікавлене у вихованні освіченого молодого покоління, яке володіє іноземними мовами і відкритого до інтеграції у європейській та світовій простір. Саме тому вкрай важливою є підготовка кваліфікованих вчителів німецької мови світової літератури та другої іноземної мови, які здатні вести педагогічну діяльність у закладах середньої освіти та інших навчальних закладах, спрямованих на навчання іноземним мовам. Особливо вагомим є те, що ОП передбачає підготовку педагогічних кадрів за двома мовами, що значно розширює спектр застосування їх професійних умінь та навичок у сучасному суспільстві.

3. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

Цілі освітньої програми та програмні результати навчання враховують тенденції розвитку спеціальності, ринку праці, регіонального і галузевого контексту. Тенденції розвитку спеціальності були продиктовані нагальною потребою підготовки учителя німецької мови світової літератури та другої іноземної мови в південному регіоні України зокрема та при взаємодії з роботодавцями спеціальності, а саме директорами шкіл міста Херсона та Херсонської, Миколаївської, Одеської та Запорізької областей. Випускники ОП користуються попитом на ринку праці, існують широкі можливості їх працевлаштування. Сучасний ринок праці потребує фахівця не тільки із професійними (спеціальними) компетентностями, але й із соціальними навичками, здатного до саморозвитку, самовдосконалення і самоосвіти протягом життя, до командної роботи, проектної діяльності, який діє свідомо і соціально відповідально. Галузевий контекст враховано через визначення загальних сучасних пріоритетів розвитку педагогічної науки. Відтак програмні результати навчання передбачають знання сучасних підходів до організації та здійснення освітнього процесу згідно з вимогами педагогіки, психології, вікової фізіології й валеології, екології. Враховуючи національну складову Херсонської області, де наявне компактне проживання етнічних німців є потреба у підготовці вчителів німецької мови для реалізації права вивчення рідної мови. Крім того, розширення ділового партнерства з німецькою спільнотою потребує формування первинного рівня володіння німецькою мовою серед працівників Херсонщини. При розробці ОП враховано досвід аналогічної ОП українських ЗВО та Поморської Академії (м. Слупськ, Польща), з якою факультет співпрацює в рамках угоди про програму подвійних дипломів (укладено угоди про подвійне дипломування від 01.04.15 р.). Кафедра співпрацює з провідними вишами, як: Запорізький національний університет, Київський національний лінгвістичний університет та Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна.

4. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності). За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, програмні результати навчання повинні відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

Стандарт вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти відсутній, проте програмні результати навчання відповідають вимогам 7 кваліфікаційного рівня Національної рамки кваліфікацій. Мета ОПП (підготовка фахівців, здатних викладати німецьку мову та світову літературу, другу іноземну мову в середній загальноосвітніх та спеціальних навчальних закладах, у різноманітних групах іноземних учнів, розв'язувати проблеми, пов'язані з новітніми тенденціями розвитку та функціонування іноземної мови в сучасних комунікативних ситуація) визначена чітко і цілком забезпечується ОК і ПРН. Однак звертаємо увагу на таку складову мети - "розв'язувати проблеми, пов'язані з новітніми тенденціями розвитку та функціонування іноземної мови в сучасних комунікативних ситуаціях", яка не відповідає спеціальності 014, не досягається програмними результатами навчання і не забезпечена освітніми компонентами. Необхідно зазначити і деякі аспекти некоректного формулювання ПРН. Так, ПРН 11 (у другій частині) та ПРН 15 майже ідентичні, близькими є й ПРН 9 і ПРН 11 (перша частина), варто об'єднати й ПРН 6 і 7, переглянути формулювання ПРН 10 (зокрема щодо вживання словосполучення "комунікативне спілкування"). Рекомендуємо переглянути формулювання мети ОП та ПРН.

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1.

Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають стратегії закладу вищої освіти. Позиції та потреби стейкхолдерів, зокрема, здобувачів, роботодавців та академічної спільноти формують цілі та програмні результати навчання освітньої програми, які визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, регіонального та галузевого контексту.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1.

Слабкою стороною в межах критерію 1 є не завжди коректне формулювання окремих ПРН та мети ОПП. Рекомендуємо переглянути формулювання мети та ПРН.

Рівень відповідності Критерію 1.

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1.

Враховуючи сильні сторони та недоліки й рекомендації щодо удосконалення освітньої програми, експертна група дійшла висновку, що освітня програма відповідає Критерію 1, а виявлені недоліки не є суттєвими.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності).

Загальний обсяг освітньої програми становить 240 кредитів ЄКТС відповідно до ст. 5 Закону України «Про вищу освіту». Розподіл обов'язкових і вибіркового компонентів освітньої програми складає 64% та 36% відповідно. Обсяг освітніх компонентів циклу загальної підготовки становить 3 кредити, цикл професійної підготовки об'єднує ОК, що становлять від 3 до 43 кредитів. Аналіз навчального плану підготовки здобувачів вищої освіти дає підстави стверджувати про відповідність освітньої програми вимогам чинного законодавства.

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

Аналіз освітньої програми та навчального плану дозволяє зробити такі висновки: 1) структура освітньої програми чітка й відображає взаємозв'язок освітніх компонентів: від теоретичних і методичних до практичної підготовки; 2) структурно-логічна схема освітньої програми демонструє перехід від теоретичних і практичних освітніх компонентів до виробничої практики та підготовки кваліфікаційної роботи й атестації; 3) всі програмні результати навчання забезпечуються за рахунок обов'язкових освітніх компонентів. Проте обов'язкові освітні компоненти не забезпечують підготовку вчителя другої іноземної мови, а це є складовою метою цієї ОПП. Тому рекомендуємо під час перегляду ОПП кореляти ВК7, а саме: "Практичний курс другої іноземної мови" пропонувати як обов'язковий освітній компонент. Неоднозначною виглядає наявність двох навчальних практик (на 2 і 3 курсах - 6 кредитів ЄКТС) і лише одна виробнича практика (на 4 курсі - 9 кредитів ЄКТС). Роботодавці висловили рекомендацію змінити навчальну практику (мовну та літературну) на 3 курсі на пропедевтичну, що вважаємо позитивною динамікою у розвитку ОПП.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеній для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною).

Зміст ОП відповідає предметній області визначеній для неї спеціальності. ОПП передбачає комплексну підготовку фахівців в галузі середньої освіти за рахунок поєднання вивчення загальнопедагогічних (12 кредитів обов'язкових компонентів і 12 кредитів вибіркового компонентів), філологічних дисциплін: мовознавчий (67 кредитів становлять обов'язкові компоненти і 64,5 кредити - вибіркові компоненти, серед яких 43 кредити становить практичний курс другої іноземної мови) і літературознавчий (29 кредити - ОК18 і 6 кредитів - ВК8 і ВК14) аспекти; психолого-педагогічних і методичних дисциплін (24 кредит); виробничої практики (9 кредитів). Виконання програм навчальних дисциплін у повному обсязі забезпечується матеріально-технічним оснащенням кабінетів і лабораторій, основний перелік яких включає: кабінети комп'ютерної техніки, лінгафонний кабінет (навчальний корпус № 5), читальна зала та наукова бібліотека університету, що створюють умови для набуття студентами спеціальних компетентностей зі спеціальності. Проте робочі програми окремих дисциплін розроблені водночас для різних галузей – 035 Філологія (германські мови та літератури (переклад включно) та 014 Середня освіта (мова і література англійська / англійська, німецька / німецька, французька / іспанська / російська тощо) - "Історія світової літератури", "Екологія", "Українська мова (за професійним спілкуванням)". Рекомендуємо переглянути робочі програми цих дисциплін з метою врахування специфіки кожної конкретної ОПП, а також оновити зміст окремих дисциплін, залучати сучасну й іноземну джерельну базу.

4. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обсязі, передбаченому законодавством.

Відповідно до Закону України “Про вищу освіту” здобувач обирає не менше 25 % кредитів ЄКТС. Індивідуальна освітня траєкторія освітньої програми визначається дисциплінами самостійного вибору відповідно до «Положення, яким визначено порядок та умови обрання студентами дисциплін за вибором у Херсонському державному університеті”

<http://www.kspu.edu/FileDownload.ashx/%D0%9F%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B6%D0%B5%D0%BD%D0%BD%D1%8F%20%D1%8F%D0%BA%D0%B8%D0%BC%20%D0%B2%D0%B8%D0%B7%D0%BD%D0%B0%D1%87%D0%B5%D0%BD%D0%BE%20%D0%BF%D0%BE%D1%80%D1%8F%D0%B4%D0%BE%D0%BA%20%D1%82%D0%B0%20%D1%83%D0%BC%D0%BE%D0%B2%D0%B8%20%D0%BE%D0%B1%D1%80%D0%B0%D0%BD%D0%BD%D1%8F%20%D1%81%D1%82%D1%83%D0%B4%D0%B5%D0%BD%D1%82%D0%B0%D0%BC%D0%B8%20%D0%B4%D0%B8%D1%81%D1%86%D0%B8%D0%BF%D0%BB%D1%96%D0%BD%20%D0%B7%D0%B0%20%D0%B2%D0%B8%D0%B1%D0%BE%D1%80%D0%BE%D0%BC.doc?id=9f564913-874b-44da-a2be-e26370f1602e>. Вибіркові навчальні дисципліни 36 % (85,5 кредитів ЄКТС) забезпечують виконання вимог варіативної частини ОП і обираються студентом із навчального плану (каталогу курсів) з урахуванням власних потреб та інтересів щодо майбутньої фахової діяльності. Для здобувачів вищої освіти створена електронна база дисциплін, які можуть обиратися за детальними анотаціями та вимогами, презентаціями. Для вибору навчальної дисципліни необхідно зареєструватися на сайті ksuonline.kspu.edu і, ознайомившись з презентаціями (<http://ksuonline.kspu.edu/course/view.php?id=1245>), здійснити вибір. Під час зустрічі зі студентами, викладачами, начальником навчального відділу та заступниками декана була підтверджена інформація, надана у відомостях про самооцінювання щодо вільного вибору дисциплін. Інформація є прозорою, доступною, механізм вибору є налагодженим, що дозволяє легко сформувати індивідуальний навчальний план. ВК 1, ВК 2 пропонують вибір між 3 запропонованими корелятами в межах циклу загальної підготовки, ВК 3 “Дисципліна вільного вибору” можлива для усіх студентів усіх курсів усіх освітніх програм із циклу загальної підготовки. ВК циклу професійної підготовки налічує 11 блоків, які пропонують переважно “мовознавче” (8 блоків) або “літературознавче” (2 блоки), “культурологічне” (1 блок) спрямування. У зв'язку із цим рекомендуємо розширити варіативність вибіркового компонента, зокрема через те, що ВК 7 передбачає кореляти “Практичний курс другої іноземної мови” й “Аналітичне читання та письмо” (43 кредити), що обмежує фактичний вибір здобувачів вищої освіти (який здійснюється на користь другої мови). Обмеження вибору є і у ВК 6, ВК 9, ВК 11, ВК 12, ВК 13, ВК 14 через близькість запропонованих компонентів.

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

Практична підготовка здобувачів вищої освіти (15 кредитів) є обов'язковим компонентом освітньої програми і має на меті набуття професійних навичок та вмінь. Програма практики розроблена на основі Положенням про проведення практики (<http://www.kspu.edu/FileDownload.ashx/.doc?id=67b3b151-a643-481e-b276-b6d47f5a4b85>). Навчальна практика (6 кредитів) має на меті формування у здобувачів вищої освіти професійних практичних знань, вмінь та навичок філологічної підготовки. Виробнича практика (9 кредитів) проводиться в умовах професійної діяльності закладів загальної середньої освіти під керівництвом викладачів ЗВО та спеціалістів з даного фаху. Зміст і технологія проходження практики визначається програмою практик: навчальна практика та виробнича (педагогічна) практика. З усіма базами практик (ЗСО № 57, № 32; гімназія № 6, № 20; академічний лицей ім. О. Мішукова) укладено відповідні угоди, з якими ознайомила експертна група. Під час карантину розпорядженням № 60 від 30.03.2020 було встановлено нові терміни виробничої (з 27.04.2020 по 05.06.2020) та навчальної (з 13.04.2020 по 24.04.2020) практик, наказом від 10.04.2020 № 358-Д було організовано проведення навчальних практик дистанційно.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.

ОП спрямована на набуття здобувачами вищої освіти soft skills, а саме: комунікація (ОК 15, 16, 17, 18, 21), лідерство, командна робота (ОК 7, 8, 19, 20), здатність брати відповідальність (ОК 11, 19, 20, 21, 22). Формуванню soft skills сприяють: обговорення, дискусії, проблемно-пошуковий виклад матеріалу, виступи студентів у форматі презентацій, участь у звітних конференціях з практик, волонтерський рух. Набуттю соціальних навичок сприяє активна соціальна та культурна діяльність студентів: участь у заході «День студентського самоврядування»; робота «Соціально-психологічної служби ХДУ» у якості волонтерів, залучення до роботи студентського волонтерського центру «Власний вибір»; участь у літніх лінгвістичних школах на базі СОТ «Буревісник»; в університетських культурних акціях: студентські флешмоби та конкурси «Голос ХДУ», «Молода хвиля» ХДУ; у соціальних заходах факультету (волонтерський рух, спрямований на допомогу дітям вихованцям спеціалізованих інтернатів), активна участь студентів різних курсів у студентському самоврядуванні та студактиву; у Всеукраїнських, міських та обласних заходах: святкування Дня міста, обласних конкурсів «Пам'ять серця», «Шевченківське читання». Всі події студентського життя висвітлюються у соц. мережах: Instagram https://instagram.com/students_of_ksu?utm_source=ig_profile_share&igshid=100kb4wafy57m Facebook <https://www.facebook.com/studparlamentksu/> та на сторінці ФІФ в Instagram https://instagram.com/fac_of_inyaz?igshid=knw497vaxq8

7. Зміст освітньої програми урахує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності).

Професійний стандарт відсутній. Освітню програму було розроблено відповідно до вимог Національної рамки кваліфікацій.

8. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

Відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу в ХДУ (у новій редакції)» (<http://www.kspu.edu/About/DepartmentAndServices/DMethodics/EduProcess.aspx>) самостійна робота є основним засобом оволодіння навчальним матеріалом у час, вільний від обов'язкових навчальних занять. Вимоги щодо організації, проведення та контролю за всіма видами самостійної роботи визначаються «Положенням про організацію самостійної роботи студентів у ХДУ». Навчальний час, відведений для самостійної роботи студента, регламентується нормативними документами МОН України, навчальним планом і знаходиться в межах від 1/3 до 2/3 загального обсягу навчального часу, відведеного для вивчення конкретної навчальної дисципліни. Співвідношення обсягів самостійної роботи та аудиторних занять визначається з урахуванням специфіки та змісту конкретної навчальної дисципліни, її місця, значення і дидактичної мети в реалізації ОП, а також питомої ваги в освітньому процесі практичних, семінарських і лабораторних занять. Аудиторне навантаження здобувачів вищої освіти складає 24 години на тиждень. Обсяг аудиторних годин обов'язкових компонентів ОП складає 28% від загального обсягу навчального часу, кількість аудиторних годин вибіркового компонента ОП нараховує 18% від загального обсягу навчального часу.

9. У разі здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти структура освітньої програми та навчальний план узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти.

Підготовка здобувачів вищої освіти за дуальною формою не здійснюється. Рекомендуємо провести опитування здобувачів ОП щодо необхідності/доцільності впровадження дуальної форми освіти та врахувати це при перегляді ОП.

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2.

1) Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти; 2) структура освітньої програми чітка й відображає взаємозв'язок освітніх компонентів: від теоретичних і методичних до практичної підготовки; 3) всі програмні результати навчання забезпечуються за рахунок обов'язкових освітніх компонентів; 4) зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеній для неї спеціальності; 5) індивідуальна освітня траєкторія формується завдяки індивідуальному вибору дисципліни здобувачем: для ВК 3 “Дисципліна вільного вибору” вибір здійснюється здобувачами із понад 100 запропонованих дисциплін загальної підготовки для різних рівнів освіти різних освітніх програм; цикл загальної підготовки також забезпечується ВК 1 і ВК 2, які складаються із трьох корелятів; цикл професійної підготовки пропонує 11 блоків вибіркового дисциплін. Інформація є доступною, прозорою, механізм налагодження і відпрацьованим; 6) аналіз робочої програми виробничої практики дає підстави стверджувати, що зміст практики дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності; 7) освітня програма спрямована на набуття soft skills, як-от: комунікація, лідерство, командна робота, тайм-менеджмент, розв'язання конфліктів, здатність брати відповідальність і працювати у критичних умовах, здатність логічно і системно мислити.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2.

1. Обов'язкові освітні компоненти не забезпечують підготовку вчителя другої іноземної мови. Рекомендуємо під час перегляду ОПП корелят ВК7 “Практичний курс другої іноземної мови” пропонувати як обов'язковий освітній компонент. 2. Робочі програми окремих дисциплін розроблені для різних галузей – 035 та 014. Рекомендуємо переглянути робочі програми цих дисциплін з метою врахування специфіки кожної конкретної ОПП. 3. ВК 7 передбачає кореляти “Практичний курс другої іноземної мови” й “Аналітичне читання та письмо” (43 кредити), що значно обмежує фактичний вибір здобувачів вищої освіти (який фактично здійснюється на користь другої мови). Обмеження вибору є і у ВК 6, ВК 9, ВК 11, ВК 12, ВК 13, ВК 14 через близькість запропонованих компонентів. Рекомендуємо розширити варіативність вибіркового компонента. Оскільки навчання за дуальною формою освіти не здійснюється, рекомендуємо провести опитування здобувачів ОП щодо необхідності/доцільності її впровадження та врахувати це при перегляді ОП.

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2.

Враховуючи сильні сторони та недоліки й рекомендації щодо удосконалення освітньої програми, експертна група дійшла висновку, що освітня програма відповідає Критерію 2, а виявлені недоліки не є суттєвими.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.

Під час дистанційної експертизи та аналізу наявної нормативної бази групою експертів було встановлено, що загальні правила прийому на навчання за освітньою програмою відповідають діючому законодавству, та оприлюднені у вільному доступі на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти за посиланням: (<http://www.kspu.edu/Entrant/SelectionCommittee/RulesOfEntryToKSU.aspx?lang=ru>). Правила прийому на навчання є чіткими та зрозумілими для всіх стейкхолдерів ОП, не містять дискримінаційних положень.

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.

Зарахування на ОП відбувається згідно з Правилами прийому до Херсонського державного університету (посилання в п. 3.1.), які складено у відповідності до Умов прийому на навчання до закладів освіти України (<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1456-18>). Було встановлено, що надана у звіті самооцінювання інформація щодо врахування особливостей ОП при прийомі на навчання відповідає дійсності. Це підтверджується найвищим ваговим коефіцієнтом профільного предмету даної ОП - "Іноземна мова" (українська мова і література (0,3), іноземна мова (0,4), історія України або географія (0,2)). ОП також передбачає підтримку призерів IV етапу Всеукраїнський учнівських олімпіад та III етапу Всеукраїнського конкурсу-захисту науково-дослідницьких робіт учнів – членів Малої академії наук України.

3. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах вищої освіти, регулюється Положенням про організацію освітнього процесу в ХДУ ([http://www.kspu.edu/FileDownload.ashx/№%20881-Д%20Положення%20про%20організацію%20освітнього%20процесу%20у%20ХДУ%20\(3\).doc?id=ff1e8f48-e6do-4dc5-8a16-70of11cf3d91](http://www.kspu.edu/FileDownload.ashx/№%20881-Д%20Положення%20про%20організацію%20освітнього%20процесу%20у%20ХДУ%20(3).doc?id=ff1e8f48-e6do-4dc5-8a16-70of11cf3d91)). Визнання результатів навчання під час академічної мобільності регулюється Положенням про академічну мобільність студентів ХДУ: (<http://www.kspu.edu/FileDownload.ashx/Положення%20про%20академічну%20мобільність%20студентів.doc?id=3d68f8b5-4ff4-4e8c-924a-4a5c331c003b>). Оприлюднені положення є чіткими і зрозумілими та складені відповідно до «Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні». Положення знаходяться у відкритому доступі на сайті ЗВО, а інформація щодо практик зарахування результатів навчання, отриманих в інших ЗВО, наведена у звіті СО є коректною.

4. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

У ЗВО діють чіткі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які регулюються Положенням про організацію освітнього процесу в ХДУ ([http://www.kspu.edu/FileDownload.ashx/№%20881-Д%20Положення%20про%20організацію%20освітнього%20процесу%20у%20ХДУ%20\(3\).doc?id=ff1e8f48-e6do-4dc5-8a16-70of11cf3d91](http://www.kspu.edu/FileDownload.ashx/№%20881-Д%20Положення%20про%20організацію%20освітнього%20процесу%20у%20ХДУ%20(3).doc?id=ff1e8f48-e6do-4dc5-8a16-70of11cf3d91)) та Порядком про визнання результатів навчання, здобутих у неформальній та інформальній

освіті (затверджений Вченою Радою університету 24.02.2020, <http://www.kspu.edu/FileDownload.ashx/Порядок%20ХДУ%20про%20визнання%20результатів%20неформальної%20та%20інформальної%20освіти.docx?id=1803b4d8-7808-44db-a313-63b1fa523ef1>). Правила є зрозумілими та доступними для всіх учасників навчального процесу, а також відповідають чинним нормативним вимогам і «Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні». Звернення від здобувачів освіти щодо врахування результатів навчання, отриманих у неформальній освіті на момент акредитаційної експертизи були відсутні, проте під час дистанційного інтерв'ювання НПП ЗВО повідомили про практики зарахування таких результатів у контексті окремих дисциплін (зокрема результатів навчання під час «Літніх лінгвістичних шкіл») у спрощеному порядку поза межами вимог зазначених у наведених вище Положеннях. Інтерв'ювання здобувачів освіти продемонструвало загальну обізнаність студентів щодо прав на визнання результатів навчання в інших закладах освіти, а також у неформальній освіті.

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3.

Правила прийому на навчання за ОП чіткі, зрозумілі та не містять дискримінаційних положень. Правила прийому на навчання враховують особливості ОП. Сильною стороною ОП є високий ступінь інформування здобувачів вищої освіти щодо правил прийому на ОП. Позитивною практикою в межах ОП є підтримка призерів Всеукраїнських учнівських олімпіад та Всеукраїнського конкурсу наукових робіт членів Малої академії наук України при вступі на ОП.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3.

Слабкі сторони та недоліки у контексті Критерію 3 відсутні. Рекомендується продовжити та поширити практики інформування студентів про переваги та можливості навчання поза межами ЗВО як у програмах академічної мобільності, так і у заходах неформальної освіти.

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3.

ОП, що акредитується, відповідає вимогам Критерію 3 за всіма підкритеріями.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

Встановлені під час зустрічей зі здобувачами, НПП, гарантом ОП дані, а також аналіз робочих програм тощо підтверджують наведену в звіті СО інформацію щодо відповідності форм і методів навчання і викладання заявленим в освітній програмі цілям та програмним результатам навчання. Наведений факт підтверджується також результатами регулярних опитувань здобувачів освіти зі спеціальності 014.02 Середня освіта. Мова і література (німецька) щодо задоволеності формами і методами викладання навчальних дисциплін за ОП, які засвідчують, що застосовувані форми і методи навчання відповідають концепту студентоцентрованості та базуються на принципах академічної свободи.

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб).

Під час виїзної експертизи встановлено, що учасники освітнього процесу своєчасно одержують доступну і зрозумілу інформацію щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах

окремих освітніх компонентів у формі робочих з усіх навчальних дисциплін, розміщених на сайті кафедри німецької та романської філології (<http://www.kspu.edu/About/Faculty/IForeignPhilology/ChairGermRomLan/Workprograms.aspx>). На сайті також представлені вимоги до заходів контролю, завдання та методичне забезпечення самостійної роботи, матеріали навчально-методичного забезпечення дисциплін (<http://www.kspu.edu/About/Faculty/IForeignPhilology/ChairGermRomLan/Methodicalsupport.aspx>). Окрім цього, інформування здобувачів про освітні компоненти здійснюється під час регулярних зустрічей представників деканату та кафедр факультету іноземної філології зі здобувачами освіти, а також на початковому етапі вивчення окремих навчальних дисциплін. В університеті діє розгалужене інформаційно-комунікаційне середовище, а також дві системи дистанційного навчання за допомогою яких студентам надається доступ до навчальних матеріалів з дисциплін ОП та здійснюються заходи поточного та підсумкового контролю.

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.

Встановлено, що інформація, подана у самоаналізі, відповідає дійсності, оскільки навчання за ОП «Середня освіта (мова і література німецька)» організовано з урахуванням принципу «навчання через дослідження». Студенти беруть участь в олімпіадах, конкурсах студентських наукових робіт, публікують тези доповідей на наукових конференціях. Так, наприклад, на Всеукраїнському конкурсі студентських наукових робіт із германських мов (англійська, німецька) (квітень 2019 р.) диплом III ступеня (з німецької мови) отримав студент Касаткін О. (науковий керівник- професор Л. Ковбасюк) У робочих програмах дисциплін містяться проблемні завдання, які передбачають самостійний науковий пошук здобувачів вищої освіти. Здобувачі освіти за ОП залучені до роботи Студентського наукового товариства та студентських наукових об'єднань. Втім, доцільно було б поглибити науково-дослідний компонент навчання за рахунок виконання індивідуальних науково-дослідних завдань, виконання професійно-орієнтованих досліджень під час навчальної та виробничо-педагогічної практики, реалізації проблемно-орієнтованого навчання. Разом з тим, варто забезпечити виконання досліджень в межах ОП з орієнтацією на професійну кваліфікацію, яка присвоюється за ОП, а не дисципліни філологічного циклу.

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.

Вивчення змісту освітніх компонентів ОП дозволило встановити достовірність наведених у звіті самоаналізу даних щодо регулярного оновлення змісту освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі з урахуванням позицій здобувачів освіти (на основі анонімного опитування) та роботодавців. Перегляд змісту навчальних програм щорічно розглядається на засіданнях кафедри, Науково-методичної ради факультету та Науково-методичної ради університету. Усі навчальні дисципліни ОП мають оновлені робочі програми, затверджені рішенням кафедри англійської мови та методики її викладання від 2 вересня 2019 р. (протокол №1). Здобувачі вищої освіти мають доступ до сучасних наукових публікацій у репозитарії ЗВО, перелік яких постійно оновлюється викладачами відповідних дисциплін. Регулярне оновлення змісту програми освітніх компонентів засвідчено у протоколах засідання кафедри. Водночас варто зазначити, що робочі програми та матеріали навчально-методичного забезпечення окремих дисциплін потребують оновлення джерельної бази і врахування актуальних наукових даних, а також кращих практик викладання дисциплін.

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.

Університет здійснює активну діяльність у напрямку інтернаціоналізації навчальної та наукової діяльності, яка відображається, крім іншого, у навчанні, викладанні та наукових дослідженнях в межах акредитованої ОП. ЗВО має 28 активно діючих угод про співробітництво з міжнародними партнерами. Академічна мобільність в університеті регулюється Положенням про академічну мобільність студентів ХДУ (<http://www.kspu.edu/FileDownload.ashx/Положення%20про%20академічну%20мобільність%20студентів.doc?id=3d68f8b5-4ff4-4e8c-924a-4a5c331c003b>) Академічна мобільність здійснюється у межах програми Erasmus+ (зокрема з університетом Отто Фрідріха у м. Бамберг, Німеччина тощо), а також у межах програми подвійних дипломів (з Поморською академією, м. Слупськ, Польща). Під час зустрічей зі здобувачами, гарантом та науково-педагогічним складом було з'ясовано, що студенти, які зараз навчаються за ОП, беруть активну участь у заходах академічної мобільності та навчаються за програмою подвійних дипломів. До ЗВО запрошуються гостьові лектори із закладів-партнерів, а викладачі, задіяні до реалізації ОП, беруть участь у національних та міжнародних проектах.

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4.

До сильних сторін та позитивних практик належать: 1) вчасне інформування здобувачів освіти щодо цілей, змісту, результатів навчання, а також критеріїв оцінювання навчальних дисциплін. 2) постійний моніторинг задоволеності здобувачів вищої освіти застосовуваними формами і методами викладання у вигляді анкетування по завершенні вивчення навчальної дисципліни; 3) регулярне оновлення змісту освітніх компонентів; 4) впровадження дистанційного навчання, яке уможливує доступ усіх здобувачів освіти до навчальних матеріалів та дисциплін ОП, проходження тестування з метою контролю та самоконтролю результатів навчання; 5) реалізація програм академічної мобільності та подвійних дипломів.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4.

На основі аналізу відповідності ОП критерію 4 експертна група вважає за доцільне надати такі рекомендації щодо вдосконалення ОП: 1. поглибити науково-дослідний компонент навчання, забезпечуючи при цьому виконання досліджень з орієнтацією на професійну кваліфікацію, яка присвоюється за ОП, а не лише дисципліни філологічного циклу.; 2. оновити джерельну базу та змістове наповнення окремих дисциплін із урахуванням кращих вітчизняних та зарубіжних практик.

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4.

Вимоги щодо Критерію 4 реалізовані на достатньому рівні, що підтверджено вище зазначеними фактами. Існуючі слабкі сторони не суттєво впливають на освітній процес.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компоненту та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.

Види контролю відповідають «Положенню про порядок оцінювання знань студентів при кредитно-трансферній системі організації освітнього процесу в Херсонському державному університеті» (<http://www.kspu.edu/FileDownload.ashx/.doc?id=cobafadd-d390-4c9b-9709-60bca7063d2>). На сайті університету заздалегідь розміщується розклад сесії, заліків із практики, захисту курсових робіт, атестації здобувачів. Діагностика вхідного рівня знань студентів застосовується як передумова успішної організації вивчення освітнього компонента. Він дає змогу визначити наявний рівень знань студентів і слугує НПП орієнтиром для реалізації індивідуального підходу в процесі його викладання та визначенні форм і методів організації освітнього процесу. Завдання поточного контролю націлені на допомогу студентам організувати свою роботу самостійно, сумлінно та систематично щодо опанування матеріалу навчальних дисциплін, і мають на меті: визначити повноту, глибину програми навчальної дисципліни та якість сприйняття матеріалу, що вивчається; виявити результат засвоєння навчальної дисципліни, рівень сформованості знань, умінь і навичок (компетентностей) тощо. Підсумковий контроль включає семестровий контроль (залік, екзамен) та атестацію студента. Залік проводиться на останньому аудиторному занятті освітнього компонента. Екзамен – форма підсумкового контролю засвоєння студентом програми освітнього компонента за навчальний період (семестр, сесія), що проводиться як контрольний захід під час екзаменаційної сесії. Перелік питань (завдань) за темами, згідно з робочою програмою освітнього компонента, формує викладач та пропонує для обговорення і ухвалення на засіданні кафедри за участю членів групи забезпечення спеціальності. Проведені експертною групою бесіди з різними групами учасників освітнього процесу засвідчують, що останні добре ознайомлені з основними положеннями ЗВО, знають про різні форми контрольних заходів у межах навчальної дисципліни.

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності).

Правила проведення контрольних заходів та критерії оцінювання навчальних дисциплін, курсових та випускних робіт регулюються «Положенням про порядок оцінювання знань студентів при кредитно-трансферній системі організації освітнього процесу в ХДУ» (<http://www.kspu.edu/FileDownload.ashx/.doc?id=cobafadd-d390-4c9b-9709-60bca7063d2>). У «Положенні про організації освітнього процесу ХДУ (зі змінами)» (Розділ V, прописаний чіткий

механізм вирішення конфліктних ситуацій та порядок оскарження результатів контролю (<http://www.kspu.edu/FileDownload.ashx/?id=d42683e3-945a-4195-abbo-3c56a71485d3>). Чіткість та зрозумілість форм контрольних заходів та критеріїв оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти забезпечується ґрунтовним підходом кафедри до їх планування і формулювання, проведенням інформаційно-роз'яснювальної роботи зі студентами на першому навчальному занятті з різних дисциплін кафедри, під час кураторських годин щодо існуючих форм контролю та критеріїв їх оцінювання, а також своєчасним інформуванням студентів про внесення тих чи інших змін до діючих положень, що регламентують даний напрям ОП.

3. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Повна інформація про форми контрольних заходів здобувачам вищої освіти надається викладачами на першому навчальному занятті з дисциплін. Також інформація про форми та засоби поточного і підсумкового контролю розміщено на сайті ХДУ (Положення № 218-Д Положення про порядок оцінювання знань студентів (<http://www.kspu.edu/FileDownload.ashx/.doc?id=cobafadd-d390-4c9b-9709-60beca7063d2>). Календарний графік на період навчання, бюджет часу студентів, де зазначено час на самостійну роботу, контрольні заходи, атестацію, містить робочий навчальний план. У ньому чітко визначено обсяг годин на кожен дисципліну, кількість кредитів ЄКТС і форми підсумкового контролю (п. № 881-Д Положення про організацію освітнього процесу у ХДУ) <http://www.kspu.edu/About/DepartmentAndServices/DAcademicServ.aspx>. Терміни проведення атестації здобувачів вищої освіти визначаються робочими навчальними планами підготовки фахівців та встановлюються графіком навчального процесу (Положення про екзаменаційну комісію у ХДУ) <http://www.kspu.edu/About/DepartmentAndServices/DAcademicServ.aspx>. Розклад контрольних заходів затверджено відповідно до Плану-регламенту ХДУ (<http://www.kspu.edu/Legislation/Plan.aspx>) та розміщується на електронному ресурсі та дошці оголошень факультету іноземної філології. У ХДУ розроблено та впроваджено наступні документи, що визначають порядок оскарження процедури та результатів проведення контрольних заходів: «Положенням про організацію освітнього процесу у ХДУ» (<http://www.kspu.edu/About/DepartmentAndServices/DMethodics/EduProcess.aspx>); «Положенням про порядок оцінювання знань студентів у ХДУ» (№218-Д) (<http://www.kspu.edu/FileDownload.ashx/.doc?id=cobafadd-d390-4c9b-9709-60beca7063d2>); «Положення про академічну доброчесність ХДУ» (<http://www.kspu.edu/Information/Academicintegrity.aspx>). Здобувач освіти, який не погоджується з оцінкою, отриманою під час семестрового підсумкового контролю, має право звернутися до апеляційної комісії в день оголошення результатів підсумкового оцінювання. Прикладів оскарження процедури та результатів проведення контрольних заходів навчання не було через відсутність апеляцій з боку здобувачів вищої освіти. Проведені експертною групою бесіди з різними групами учасників освітнього процесу засвідчують, що останні добре ознайомлені з порядком проведення контрольних заходів у ЗВО.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.

У ХДУ розроблено й впроваджено в навчальний процес документи, що містять політику, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, а саме: «Положення про академічну доброчесність ХДУ» (<http://www.kspu.edu/Information/Academicintegrity.aspx>); «Положення щодо запобігання академічному плагіату» (<http://www.kspu.edu/Information/Academicintegrity.aspx>); «Положення про комісію з питань академічної доброчесності ХДУ» (<http://www.kspu.edu/Information/Academicintegrity.aspx>); «Методичні рекомендації для закладів вищої освіти з підтримки принципів академічної доброчесності» (<http://www.kspu.edu/Information/Academicintegrity.aspx>) тощо. На ОП використовуються система запобігання та виявлення академічного плагіату (Наказ від 04.12.2019 № 1017-Д): (<http://www.kspu.edu/FileDownload.ashx?id=c8a81ed4-7b0e-4de3-9553-9409f56b6223>), що включає процедури та заходи з формування етосу, який не сприймає академічну нечесність; створення умов, що унеможливають академічний плагіат; виявлення академічного плагіату у кваліфікаційних роботах здобувачів. Усі роботи мають пройти перевірку на унікальність. Процедура чітко прописана в положенні про кваліфікаційну роботу. Всі роботи перевіряються двома програмними ресурсами StrikePlagiaris.com та Unicheck. Якщо у роботах виявлені переїдени межі наявності запозичень, про це повідомляється керівникам структурних підрозділів для прийняття рішення. У випадку виявлення недоліків повторно приймається рішення про її недопуск до атестації. Кваліфікаційні роботи проходять рецензування, експертну перевірку та передзахист на засіданні кафедри. Відповідно до Положення про надання науковим виданням грифа вченої ради ХДУ (<http://www.kspu.edu/About/NewScienceActivity/position.aspx>) всі роботи НПП підлягають рецензуванню (дві зовнішні рецензії за напрямом дослідження), експертній перевірці та автоматизованій перевірці на плагіат. Встановлено, що здобувачі та НПП мають достатній рівень обізнаності із процедурами дотримання академічної доброчесності.

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5.

Сильні сторони: об'єктивність оцінювання контрольних заходів забезпечується такими методами їхнього проведення: використання різного роду тестів, розробленими викладачами із застосуванням комп'ютерних технологій під час дистанційного навчання; підтвердження застосування дигіталізації під час здійснення освітнього процесу. Встановлено, що під час першої лекції/практичного заняття викладач інформує здобувачів про форми контрольних заходів та критерії оцінювання. На сайті університету заздалегідь розміщується розклад сесій, заліків, практик, захисту курсових робіт, атестації здобувачів. Крім того, здобувачі добре обізнані з робочими програмами, які є у вільному доступі на сайті. Дієвою є система забезпечення академічної доброчесності, що підтверджується під час спілкування із здобувачами вищої освіти. Позитивна практика: двоступеневий контроль теоретичних знань та практичних навичок з боку членів екзаменаційних комісій; наявність в ОП практики в школі, де роботодавці оцінюють студентів; співпраця з роботодавцями.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5.

Завдання, відображені у програмі підсумкової атестації <http://www.kspu.edu/About/Faculty/IForeignPhilology/ChairGermRomLan/Workprograms.aspx> не є компетентісно орієнтованими і не враховують ФК та ПРН. Рекомендації: переглянути програму підсумкової атестації здобувачів освіти: привести її у відповідність до положень компетентісно орієнтованого підходу та забезпечити перевірку всіх заявлених в ОП ФК та ПРН.

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5.

Загалом, ОП відповідає визначеному критерію, а вищезазначені слабкі сторони не є суттєвими.

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

Аналіз зведеної інформації про викладачів, задіяних у реалізації ОП, та надані пояснення підтверджують відповідність кваліфікації НПП дисциплінам, які вони викладають (додаток). З метою забезпечення якості освітнього процесу, підвищення ефективності діяльності НПП, мотивації їх на вдосконалення освітнього процесу та якості підготовки фахівців в університеті введена в дію система рейтингової оцінки НПП на основі Положення про порядок проведення рейтингової оцінки наукової та інноваційної діяльності НПП, затвердженого наказом ректора № 53 від 5.03.2018 р. (<http://ksau.kherson.ua/files/osvita-vikladachu>). В університеті реалізується опитування студентів щодо ефективності роботи НПП (якість навчальної дисципліни та викладання) <http://www.kspu.edu/About/DepartmentAndServices/QAssurance.aspx>. Результати опитування здобувачів свідчать про високий рівень фаховості НПП та задоволеності студентів рівнем викладання навчальних дисциплін.

2. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

Конкурсний добір викладачів на вакантні посади НПП в ХДУ ґрунтується на: законах України «Про освіту», «Про вищу освіту», наказі МОН України від 05.10.2015 № 1005 «Про затвердження Рекомендації щодо проведення конкурсного відбору при заміщенні вакантних НПП та укладання з ними трудових договорів». Згідно з Положенням про проведення конкурсного відбору при заміщенні вакантних посад НПП та укладання з ними трудових договорів у ХДУ (нова редакція) від 03.10.2019р.№773-Д (http://www.kspu.edu/About/AcademicCouncil/Polojenie_pro_konkurs.aspx) процедура конкурсного добору враховує

професіоналізм викладачів на ОП як вимогу. Реалізацію програми забезпечують НПП з науковими ступенями та вченими званнями, а також висококваліфіковані фахівці. Під час конкурсного добору викладачі проводять відкриті заняття, подають звіт про свою діяльність, де відображено показники науково-дослідницької, організаційної роботи, освітньої, міжнародної, наукової, науково-методичної, рейтингові показники, враховуються результати feedback. Рівень професіоналізму викладачів підтверджується їх науковою кваліфікацією та науковою діяльністю.

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

ХДУ активно залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу, використовуючи їх науковий та виробничий потенціал для спільного виконання науково-дослідних робіт, а також організації стажування педагогічних та науково-педагогічних працівників. Участь роботодавців передбачена у розробці та вдосконаленні освітніх програм та навчальних планів, тематики курсових та кваліфікаційних робіт (проектів), у проведенні атестації здобувачів вищої освіти. Роботодавці активно залучаються до організації та реалізації освітнього процесу шляхом участі у засіданнях кафедри при обговоренні результатів педагогічної практики студентів і надання пропозицій щодо відповідності нормативних документів з освіти та сучасних позитивних тенденцій на ринку праці до Вченої ради факультету. Активність роботодавців у процесах організації та реалізації ОП зумовлена їх зацікавленістю у забезпеченні заповнення вакансій. Наприклад, вчителі німецької мови Херсонської гімназії № 6 Радецька І.В. та Херсонського академічного ліцею імені О. Мішукова Чечуй Е.П. надають інформацію студентам про вакантні робочі місця відповідно до їх спеціальності.

4. Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

ЗВО залучає до занять професіоналів практики: 21.03.2019 р. було проведено лекційне заняття «Методи організації самостійної роботи студентів: вітчизняний та зарубіжний досвід» за участю гостьового лектора Князян М.О., доктора педагогічних наук, професора кафедри французької філології Одеського національного університету ім. І.І. Мечникова. Вчителем німецької мови Херсонського академічного ліцею імені О. Мішукова Чечуй Е.П. 9.10.2019 р. був проведений майстер-клас за темою «Використання інноваційних технологій як засобу формування іншомовної комунікативної компетентності». Також 10.11.2019 р. вчитель Херсонської гімназії № 6 Радецька І.В. провела відкрите заняття для студентів з теми «Дистанційне навчання через створений вчителем вебресурс». Такі заходи сприяють розширенню кругозору студентів, знайомству з новими фактами, науковими напрямками у сфері філології та методики викладання іноземних мов, а також на формування уміння дискутувати та оперувати отриманими раніше знаннями, мотивувати до подальшого поглибленого вивчення інформації, представленої лектором.

5. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

Підвищенню кваліфікації викладачів ХДУ сприяють: аспірантури (13.00.02 – Теорія та методика навчання (германські мови), 10.02.04 – Германські мови, 035 Філологія) і докторантура (035 Філологія); стажування у ЗВО України (доцент Ленюк Н.М., Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка, кафедра практики англійської мови та методики її викладання, грудень 2017 р.; викладач Ізмайлова О.А., Херсонський національний технічний університет, кафедра практики галузевого перекладу, грудень 2017 р.; доцент Ковбасюк Л.А. Херсонський національний технічний університет, кафедра практики галузевого перекладу, березень 2019 р.) та зарубіжжя відповідно до Положення про підвищення кваліфікації та стажування педагогічних і науково-педагогічних працівників ХДУ № 986 від 18.11.2013р. (<http://www.kspu.edu/About/NewScienceActivity/StaffTraningSystem.aspx>). Викладачі ХДУ проходять підвищення кваліфікації у наукових, освітньо-наукових установах та організаціях як в Україні, так і за її межами, з якими університет уклав відповідні угоди. ХДУ має угоди з установами-партнерами (<http://www.kspu.edu/InternationalActivities/DInternatRelations/Partners.aspx>). Дотримуючись принципів академічної свободи, кожен викладач має право вільно обирати місце, напрям, тематику, терміни (але не рідше ніж один раз на п'ять років) підвищення кваліфікації.

6. Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності.

Система заходів стимулювання розвитку викладацької майстерності НПП ХДУ передбачає матеріальні та моральні заохочення і регламентується нормативно-правовою базою. Згідно з Колективним договором між ректором та профкомом профспілкової організації співробітників ХДУ на 2016-2020 рр. (<http://www.kspu.edu/About/AcademicCouncil/Koldogovor.aspx>) преміювання працівників університету здійснюється згідно з Положенням про преміювання працівників ХДУ (Додаток до Колективного договору № 2). Відповідно до правил внутрішнього розпорядку для осіб, які працюють та навчаються у ХДУ (Додаток до Колективного договору №1) за зразкове виконання трудових обов'язків, перемоги у конкурсах, новаторство у праці, за тривалу і бездоганну

роботу та інші досягнення, можуть застосовуватися такі заохочення: а) оголошення подяки; б) преміювання (Положення про критерії преміювання науково-педагогічних працівників Херсонського державного університету від 24.02.2020 р. (<http://www.kspu.edu/About/AcademicCouncil/Reshenie/24022020.aspx>); в) нагородження Почесною грамотою; г) нагородження пам'ятною адресою; д) відомчі заохочувальні відзнаки МОН України; е) нагородження нагрудним знаком Почесний професор; є) почесний знак «Відмінник освіти України». За досягнення високих результатів у роботі, навчанні, вихованні, науковій діяльності науково-педагогічні працівники представляються до нагородження державними нагородами, присвоєння їм почесних звань, відзначення державними преміями, грамотами. Опитування фокус-групи викладачів та аналіз трудових книжок НПП підтверджують вказані факти.

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6.

Сильні сторони: в університеті створена і підтримується дієва система підвищення кваліфікації на основі численних угод з іншими ЗВО у т.ч. закордонними; університет повністю підтримує та стимулює розвиток викладацької майстерності НПП.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6.

Слабкі сторони: напрямки залучення роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу обмежуються організацією і керівництвом викладацькою та літературною практикою здобувачів. Рекомендації: розробити план та розширити напрямки залучення до аудиторних занять (у т.ч. й до атестації випускників) представників роботодавців – педагогічних працівників шкіл та гімназій, державних та приватних установ і підприємств, які є замовниками фахівців за цією ОП.

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6.

Загалом, ОП відповідає визначеному критерію, а вищезазначені слабкі сторони не є суттєвими.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

Досягнення мети та ПР навчання повною мірою забезпечується матеріально-технічними та інформаційними ресурсами ХДУ: 6 навчальних корпусів; студентське містечко, що об'єднує 3 гуртожитки; наукову бібліотеку; комп'ютерну техніку, доступ до адміністративної мережі університету, Інтернету; плавальний басейн; навчально-тренувальний центр із водних видів спорту; агробіостанцію-ботанічний сад; музей історії університету; юридичну клініку; спортивно-оздоровчий табір «Буревісник». У ХДУ працює редакційно-видавничий відділ. Фінансові документи університету наявні у вільному доступі. Бібліотека ХДУ надає доступ до бази даних Web of Science та Scopus. На ФІФ існує 2 спеціалізованих комп'ютерних класи, а саме аудиторії № 206 та 309 оснащені сучасним технічним засобом. В аудиторії 307 знаходиться лінгафонний кабінет, де здобувачі ВО мають можливість отримувати знання. З кожної навчальної дисципліни розроблено, робочу програму та навчально-методичний комплекс. Крім того, відповідно до затвердженого щорічного плану викладачами поповнюється та оновлюється фонд методичних рекомендацій з навчальних дисциплін, практик, підготовки курсових робіт (проектів), тощо. В період з 2015-2019 р. викладачами кафедри було підготовлено 21 навчально-методичний посібник (проф. Романова Н.В. – 5 посіб., доц. Гоштанар І.В. – 6 навч. посібн., доц. Солдатова С.М. – 6 навч. посіб., доц. Ковбасюк Л.А. – 3 навч. посіб., викл. Бандурко – 1 навч. посібн.

2. Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми.

ЗВО надає безоплатний доступ учасникам освітнього процесу до інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та наукової діяльності в межах ОП. Комп'ютери університету підключені до мережі інтернет, на території університету діє вільний доступ до WI-FI, працює басейн, функціонують сучасні спортивні майданчики та спортивні зали тощо. Викладачі кафедри співпрацюють з центром німецької культури, спільно проводять майстер-класи та семінари з методичних та лінгвістичних проблем. Працюють наукові, проблемні групи з питань методики викладання німецької мови та лінгвістики. Регулярно здійснюється впровадження централізованої системи анкетування учасників освітнього процесу щодо виявлення недоліків в організації впровадження освітньої діяльності навчальним процесом, культурно-освітньою сферою матеріально-технічним, інформаційним забезпеченням, рівнем науково-дослідної роботи та комунікацією в університеті. Наприклад, опитування навесні 2019 р. відобразило вразливі місця в освітньому середовищі, які й стали основними для нагального вирішення. Найпоширенішою пропозицією було розширення покриття зон Wi-Fi та зон для релаксації. Наразі створено додаткове покриття зон Wi-Fi та місця для проведення вільного часу на території 5 корпусу ХДУ (кафетерій на 1 поверсі), триває робота над розширенням зон WI-FI та створення інших зон релаксації.

3. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

Для забезпечення освітнього середовища в ХДУ постійно діє комплекс заходів, який охоплює широке коло питань – від забезпечення комфортних умов проживання, проведення занять, проходження практики, надання консультативної допомоги з дисципліни, доступу до всіх навчальних матеріалів, до організації медичного догляду. В університеті працює мед. центр первинної допомоги, який має кабінет лікаря, маніпуляційний кабінет, денний стаціонар; створено сучасний спорт. майданчик, спорт. залу, басейн, їдальню. В ХДУ працюють секції з різних видів спорту. Студенти постійно залучаються до творчої діяльності, що розвантажує їх психологічно та дозволяє змінити навчальну діяльність творчою. Всі події студентського життя висвітлюються у соц. мережах Instagram (https://www.instagram.com/students_of_ksu/?utm_source=ig_profile_share&igshid=100kb4wafy57m) та Facebook (<https://www.facebook.com/studparlamentksu/>). Відділ охорони праці, IV ступеня громадськоконтролю за дотримання умов безпеки, навчання з техніки безпеки. <http://www.kspu.edu/About/DepartmentAndServices/DLabourProtection.aspx> Психологічна служба ХДУ проводить психологічні тренінги зі здобувачами ОП з різних тем з метою покращення психологічного мікроклімату: «Маніпулювання у спілкуванні» (18.03.17, 20.03.17- 22.03.17), «Планування свого майбутнього» (18.04.19). Студентам надаються консультації психолога, так, студентам за ОП було надано консультацію з теми «Синдром професійного вигорання» (02.02.2019).

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою.

Освітня, організаційна, консультаційна, соціальна підтримка для здобувачів вищої освіти ХДУ на факультеті іноземної філології організована через деканат, завдяки роботі кураторів та провідних викладачів. Інформаційна підтримка студентів здійснюється за допомогою дошок оголошень та університетського телеграм-каналу @ksu_talks. Постійно відбувається індивідуальна взаємодія кураторів і викладачів із студентами через безпосереднє спілкування та шляхом залучення програм Viber, WhatsApp, Facebook тощо. Інформування здобувачів як з освітніх, так і позаосвітніх питань здійснюється через висвітлення їх на сайті факультету та кафедр. Студенти постійно отримують інформацію щодо стипендіальних програм, зокрема програми Еразмус+, навчання за програмою подвійних дипломів, участь у міжнародних грантах та проектах. Первинна профспілкова організація студентів допомагає здобувачам ВО вирішувати соціальні питання. У ХДУ існують соціальні стипендії як метод підтримки студентів за соціальними категоріями (діти-сироти та діти, позбавлені батьківського піклування; постраждали ЧАЕС; учасники бойових дій та діти учасників бойових дій; діти, один з батьків яких загинув (пропав безвісті) або помер внаслідок поранення в АТО; діти-інваліди та особи з інвалідністю I-III групи; студенти із сімей, які отримують допомогу як малозабезпечені; внутрішньо переміщенні особи). У 2019-2020 н.р. на факультеті соціальні стипендії отримують 25 студентів. Інформацію щодо законодавчої бази та порядку отримання соціальних стипендій студенти можуть отримати на сайті ХДУ <http://www.kspu.edu/About/DepartmentAndServices/DOrganizWorkStudent/stependii.aspx> та у деканаті. В університеті діє Соціально-психологічна служба ХДУ, основною метою якої є підвищення рівня розвитку особистісного та професійного потенціалу майбутнього фахівця, забезпечення психологічної підтримки абітурієнтів, студентів, професорсько-викладацького складу закладу. З метою запобігання корупції в ХДУ введено посаду уповноваженої особи ректора з питань запобігання та виявлення корупції. З будь-якими питаннями студенти можуть звертатись на електронну адресу-довіри anti.korupsiya@ukr.net. За результатами проведених опитувань рівень задоволеності здобувачів вищої освіти цією підтримкою є досить високим.

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою.

ХДУ створює умови для забезпечення осіб з особливими освітніми потребами реалізувати право на навчання. Це зазначається в Правилах прийому та реалізується в освітньому процесі. Основні інклюзії, що представлені серед вступників університету – це порушення мови та слуху, рухового апарату, часткове порушення зору. З метою забезпечення прав студентів з особливими потребами університет активно співпрацює з представниками «Інваспорту», під час вступних випробувань призначає осіб, професійна підготовка яких надає право здійснювати спеціальний супровід вступників з інклюзіями (наприклад, фахівця зі спеціальної освіти, кандидата педагогічних наук Глущенко І.І. (наказ від 08.07.2019 № 551-Д); кандидата педагогічних наук, відповідальну за супровід вступників інклюзивного простору Лопатко Л.А. (наказ від 20.07.2018 № 589-Д)), які здійснюють супровід вступників під час складання іспитів, надають професійну допомогу у спілкуванні з іншими учасниками академічної спільноти, у створенні освітнього середовища, необхідного цим студентам – використання елементів дистанційного навчання, контроль за створенням умов для переміщення. Навчальні корпуси обладнані пандусами, головний 8-ми поверховий корпус має спеціальний підйомник та ліфти. У корпусах, де ліфти відсутні, для цих категорій студентів проводяться індивідуальні заняття-консультації на 1 поверсі.

6. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.

В ХДУ наявні чіткі і зрозумілі політика та процедури вирішення конфліктних ситуацій, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких дотримуються під час реалізації ОП. З метою врегулювання конфліктних ситуацій в ХДУ створено комісію по трудовим спорам, діяльність якої визначається Положенням про комісію по трудових спорах ХДУ в додатку до колективного договору №16. Комісія є органом, створеним для розгляду індивідуальних трудових спорів, що можуть виникнути в ХДУ, за винятком тих, щодо розгляду яких трудовим законодавством України та іншими законами встановлено інший порядок. Комісія є обов'язковим первинним органом по розгляду трудових спорів, що виникають в університеті, за винятком спорів, зазначених у статті 232 Кодексу законів про працю України та у пункті 4.2 цього положення. Трудовий спір підлягає розгляду в Комісії, якщо працівник самостійно, або за участю профспілкової організації, що представляє його інтереси, не врегулював розбіжності при безпосередніх переговорах з ректором університету або уповноваженим ним органом. Зі здобувачами ОП триває постійна робота через інститут кураторів з приводу з'ясування та врегулювання конфліктних ситуацій. Зі студентами І курсу денної форми навчання СВО «бакалавр» проводиться анкетування щодо особливостей адаптації до умов освітнього процесу, проблем та труднощів, які можуть відчувати студенти під час адаптації. З метою врегулювання конфліктних ситуацій в університеті працює психологічна служба, яка проводить психологічні тренінги зі здобувачами ОП, працює телефон «Гарячої лінії», інформація про який доступна на дошках оголошень, сайті університету. З метою роз'яснення антикорупційного законодавства та недопущення корупційних проявів регулярно проводяться зустрічі з професорсько-викладацьким складом на теми «Основні положення антикорупційного законодавства України», зі студентами під час кураторських годин на теми «Правова культура студентів», «Права та обов'язки студентів». Також, з метою отримання упереджувальної інформації з приводу дотримання антикорупційного законодавства, в тісній співпраці з діючим на базі первинної профспілкової організації студентів антикорупційним студентським центром, проводиться анонімне анкетування студентів всіх факультетів університету. Спільно з юридичним відділом університету розроблено та розповсюджено в структурних підрозділах університету «Методичні рекомендації із запобігання та протидії корупції в ХДУ». У ХДУ працює уповноважений ректора з питань запобігання та виявлення корупції, з яким здобувачі можуть зв'язатися особисто або анонімно через електронну адресу anti.koruptsiya@ukr.net. Опитування різних груп учасників освітнього процесу засвідчують, що останні добре ознайомлені з порядком вирішення конфліктних ситуацій у ЗВО.

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7.

Сильні сторони: ЗВО має розвинуту навчальну матеріально-технічну базу, яка дозволяє проводити повний цикл підготовки висококваліфікованих спеціалістів; створена й ефективно використовується електронна база спеціальної навчальної літератури; ЗВО забезпечує безоплатний загальний та локальний доступ до Інтернет-ресурсів за датовою і бездротовою технологіями; ФІФ має 2 спеціалізованих комп'ютерний класи, оснащені сучасними технічними засобами. Позитивні практики: запроваджено дієву практику психологічного супроводження учасників освітнього процесу (попередження булінгу та допомога у випадку виникнення конфліктних ситуацій).

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7.

Слабкі сторони: не усі студенти ознайомлені з процедурою вирішення конфліктних ситуацій. Рекомендації: розширити та удосконалити практику ознайомлення ЗВО з процедурами вирішення конфліктних ситуацій.

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7.

ОП та діяльність за нею загалом відповідають визначеному критерію, а зазначені слабкі сторони не є суттєвими і не перешкоджають досягненню заявлених цілей та ПРН.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

Процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми відбуваються відповідно до Положення про освітню програму, Положення про організацію освітнього процесу в Херсонському державному університеті, Положення про внутрішню систему забезпечення якості освіти. Під час зустрічей із допоміжним адміністративним персоналом та представниками структурних підрозділів, експертна група дійшла висновку, що у ЗВО панує філософія надання якісної освіти.

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Інтерв'ювання здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, а також представників органів студентського самоврядування засвідчило про залучення їх до процедур забезпечення якості. Здобувачі освіти підтвердили факт, що викладачі прислухаються до пропозицій і враховують їх під час формування робочих планів дисциплін, але здобувачі освіти недостатньо проінформовані про їхню можливість внесення змін до ОП. У ЗВО створено платформу KSU Feedback (<http://feedback.ksu.ks.ua/>), яка забезпечує прозорість механізму і анонімність усім учасникам.

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

Під час інтерв'ювання роботодавців експертна група встановила, що вони залучені до перегляду освітньої програми. Проводяться консультації з роботодавцями щодо відповідності освітньої програми професійним потребам майбутніх фахівців. Роботодавці беруть участь у моніторингу якості ОП під виробничої практики Під час проведення експертною групою відкритої зустрічі, де були присутні всі стейкхолдери освітнього процесу, роботодавці та викладачі, які обслуговують дану ОП, підтвердили, що корегують ОП за рахунок тісної і налагодженої співпраці.

4. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми.

Досить поширеною є практика збирання та врахування інформації щодо кар'єрного шляху та траєкторій працевлаштування випускників. У рамках зустрічі з фокус-групою здобувачів вищої освіти було встановлено, що дехто з них, поєднуючи навчання і викладання, є працевлаштованими з частковою або повною зайнятістю. В університеті працює «Сектор сприяння працевлаштуванню студентів та випускників», проводяться «Дні кар'єри», «Ярмарки вакансій» А під час зустрічі з випускниками встановлено, що тісний зв'язок випускників з університетом, факультетом, викладачами і здобувачами активно підтримується.

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.

Під час спілкування з учасниками усіх фокус груп, експертна група може стверджувати, що ЗВО вчасно реагує на недоліки в освітній діяльності з реалізації освітньої програми, існує системна рефлексія між усіма учасниками.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій частково беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

Аналіз звіту про самооцінювання, нормативної бази закладу вищої освіти та інтерв'ювання учасників освітнього процесу свідчать про те, що практика підтримки філософії надання якісної вищої освіти є досить поширеною. Культура якості вищої освіти сформована, академічна спільнота ЗВО підтримує філософію надання якісної освіти і колектив кафедри постійно працює над удосконаленням ОП.

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8.

Наявність в нормативних документах процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм і їх послідовне дотримання. З метою модернізації і діджиталізації процедури моніторингу внутрішньої системи якості освітнього процесу, ЗВО створило платформу KSU Feedback, яка забезпечує прозорість механізму і анонімність усім учасникам. Надання якісних освітніх послуг, висока культура науковості серед академічної спільноти факультету і даної ОП, позитивні відгуки всіх стейкхолдерів

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8.

Невеликий відсоток здобувачів освіти бере участь в опитуваннях різного типу. Пропонуємо розробити процедуру активнішого залучення студентів щодо проходження опитування.

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8.

Зважаючи на вказані сильні сторони та позитивні практики, а також рекомендації, експертна група дійшла до висновку, що освітня програма відповідає рівню В за Критерієм 8, оскільки її недоліки не є суттєвими.

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Основні внутрішні нормативно-правові акти, що визначають правила та процедури регулювання прав і обов'язків усіх учасників освітнього процесу, знаходяться у відкритому доступі на офіційному сайті закладу вищої освіти www.ksu.ks.ua. Експертна група перевірила відкритість і доступність усієї нормативно-правової бази на вебсайті ЗВО. Експертна група дійшла висновку, що правила і процедури оновлюються відповідно до змін законодавства про вищу освіту і послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проект з метою отримання зауважень та пропозиції заінтересованих сторін.

Проект освітньої програми, оприлюднений для громадського обговорення, має відкритий доступ та систему зворотнього зв'язку та гарантує можливість урахування позицій стейкхолдерів.
<http://www.kspu.edu/About/Faculty/IForeignPhilology/ChairGermRomLan.aspx>

3. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства.

На сайті ЗВО оприлюднено точну і достовірну інформацію про освітню програму (її опис та зміст, робочі програми всіх освітніх компонентів тощо). Експертна група переконана, що дана інформація є достатньою для потенційних вступників та майбутніх роботодавців, які заздалегідь можуть ознайомитися з цілями і програмними результатами навчання, а також освітніми компонентами цієї освітньої програми.

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9.

Оприлюднена інформація про освітню програму є коректною і достовірною для всіх стейкхолдерів освітнього процесу. Правила та процедури регулювання прав і обов'язків усіх учасників освітнього процесу, знаходяться у відкритому доступі, є чіткими та доступними.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9.

Слабкі сторони та недоліки у контексті Критерію 9 відсутні. Рекомендується послідовно дотримуватися процедур оприлюднення освітньої програми на сайті закладу вищої освіти.

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9.

ОП, що акредитується, відповідає вимогам Критерію 9 за всіма підкритеріями.

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю.

не застосовується

2. Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напряміві досліджень наукових керівників.

не застосовується

3. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо).

не застосовується

4. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проектах тощо.

не застосовується

5. Існує практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проектах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються.

не застосовується

6. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності.

не застосовується

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 10.

не застосовується

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 10.

не застосовується

Рівень відповідності Критерію 10.

не застосовується

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 10.

не застосовується

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

дані відсутні

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	B
Критерій 2 . Структура та зміст освітньої програми	B
Критерій 3 . Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	B
Критерій 4 . Навчання і викладання за освітньою програмою	B
Критерій 5 . Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	B
Критерій 6. Людські ресурси	B
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	B
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	B
Критерій 9. Прозорість та публічність	B
Критерій 10. Навчання через дослідження	не застосовується

Додатки до звіту:

Документ	Назва файла	Хеш файла
Додаток	<i>2016_ОПП_Німецька мова.pdf</i>	+sedkxzyie2toKT/j12wcSJPEafLo/T6nPJAW/QClUE =
Додаток	<i>Історія світової літератури.pdf</i>	qdRoZzvJ7owTW4KBHqvQLiTFbuY9kMy2Xq5jlsJq/ 6U=
Додаток	<i>2016_НП.pdf</i>	wTcNB4p6728eqc+oExoQNvSrz6IO49sfE5XxbdPA tY=

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і доброчесно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Сайковська Олена Юріївна

Члени експертної групи

Плотніков Євген Олександрович

Овсієнко Леся Олександрівна

Яцишин Діана Володимирівна